

Deltakerundersøkelsen for nasjonal lederutdanning for styrere

Barnehagen er en viktig arena for utprøving av ny kunnskap

Barnehagelederne er motiverte og gir uttrykk for at videreutdanningen har høy relevans for eget arbeid. De rapporterer også at det er krevende å kombinere studiet med arbeid.

RAPPORT | SIST ENDRET: 06.06.2023

Tittel:

Deltakerundersøkelsen for barnehageledere. 2022 Resultater fra en spørreundersøkelse til deltakere på styrerutdanningen

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NIFU \(PDF\)](#)

Forfatter:

Anne Cecilie Bergene og Ørjan Arnevig Samuelsen

Utgiver:

NIFU

År:

2023

Deltakerundersøkelsen for skoleledere

Vi gjennomfører jevnlig spørreundersøkelser med ansatte i skole og barnehage som har tatt videreutdanning i faget sitt. Fra 2021 blir også skoleledere som tar videreutdanning for spurt om hvordan studiet fungerte for dem.

[Se oversikt over alle rapportene for ansatte i skole og barnehage](#)

Hovedfunn

- Videreutdanningen er relevant for arbeidet i barnehagen.
- Det er krevende å kombinere med jobb med studier.
- Deltakerene er sterkt motiverte for å ta videreutdanning.
- Barnehagen er en viktig arena for utprøving av ny kunnskap.
- Studiefellesskap er viktig for læringsutbytte.

Videreutdanningen er relevant for arbeidet i barnehagen

Nærmest alle deltakerne gir uttrykk for at studiene i stor grad har vært relevant for arbeidet i barnehagen. Det er en høyere andel som oppgir at utdanningen i svært stor grad har vært teoretisk orientert, enn den har vært praktisk orientert. Likevel vurderer rundt åtte av ti at utdanningen i stor eller svært stor grad har klart å kombinere teori og praksis på en god måte.

Videreutdanningen ser ut til å svare godt til barnehageledernes behov, med unntak av at de etterlyser mer kunnskap om administrativ ledelse og personalledelse. Dette må sees i sammenheng med at 77 prosent av deltakerne oppgir å kun jobbe administrativt som barnehageleder.

Bortimot syv av ti gir uttrykk for at barnehagen i noen grad faktisk har blitt forandret som følge av utdanningen. Det er en betydelig høyere andel skoleledere som gir uttrykk for at skolen i liten eller svært liten grad har forandret praksis som følge av egen lederutdanning, sammenliknet med barnehageledere som oppgir det samme med hensyn til barnehagene.

Krevende å kombinere med jobb med studier

Tre av fire opplevde det som krevende eller svært krevende å kombinere studiet med arbeid, og over halvparten av deltakerne svarte at de i liten eller svært liten grad ble avlastet fra arbeidet. Dette gjaldt både mens de var på samling og mellom samlinger.

Bortimot ni av ti har fått økonomiske utgifter dekket i forbindelse med studiet. Det er altså færre som gir uttrykk for å ha fått avlastning av arbeidsoppgaver for å jobbe med studier, enn de enn de som oppgir at de fikk de økonomiske utgiftene dekket.

Høy grad av motivasjon for å ta videreutdanning

Selv om det er krevende å kombinere jobb med studier, oppgir ni av ti deltakere i stor grad å ha være motivert for videreutdanning. For de fleste er motivasjonene knyttet til egne ønsker om å utvikle seg selv som ledere og å bidra til god ledelse i barnehagen. Barnehageledere framstår med andre ord som selvbestemt motiverte.

Ser man på forskjeller mellom deltakere fra private og kommunale barnehager, viser undersøkelsen at det er en høyere andel deltakere fra kommunale barnehager som oppgir ytre motivasjonsfaktorer høyere viktighet, enn deltakere fra private barnehager. Ytre motivasjonsfaktorer i denne sammenheng handler om ønske om å kvalifisere seg til annen stilling og arbeidsgivers ønsker om at en skal ta videreutdanningen.

Barnehagen er en viktig arena for utprøving av ny kunnskap

Rundt tre av fire barnehageledere gir uttrykk for at barnehageeier prioriterer lederutdanning. På den andre siden kjenner en relativt høy andel seg ikke igjen i utsagnet at barnehageeier har vist interesse for den nyervervede kompetansen fra lederutdanningen. Det er også en høy andel som gir uttrykk for at barnehageeier ikke i særlig grad legger opp til kunnskapsdeling fra lederutdanningen. Likevel svarer godt over halvparten at de er enige i at kompetanseutvikling prioriteres høyt i barnehagen, og at det er vanlig å dele kunnskap med kolleger i barnehagen. Det kan se ut til at det er en mer etablert kultur for kunnskapsdeling i barnehagen enn i skolen, sett spesielt i andelen barnehageledere som oppgir at de faktisk har delt det de har lært med andre ledere i kommunen eller virksomheten sammenliknet med skoleledere.

Rundt halvparten av deltakerne oppgir også at de har diskutert det de har lært med andre i barnehagen, og omtrent like stor andel at de har samarbeidet med andre i barnehagen om å bruke det de har lært mellom samlingene. 93 prosent oppgir at autentisk læring i form av å prøve ut ny praksis på egen arbeidsplass har vært viktig for læringsutbyttet.

Studiefellesskap viktig for læringsutbytte

Når det gjelder læringsaktiviteter og arbeid med studiene oppgir nesten alle at de har lest pensumlitteratur, vært på forelesninger og drevet erfaringsutveksling med medstudenter. Seks av ti oppgir også at de har samarbeidet med andre på utdanningen mellom samlingene. Det store flertallet uttrykker også at de har hatt nytte av slikt samarbeid med medstudenter og av å delta i fast læringsgruppe eller basisgruppe. Det er størst andel som oppgir at det å reflektere over egen praksis og å være på forelesninger har vært svært viktige for læringsutbyttet.

Det er en høyere andel i årets undersøkelse enn i fjorårets, som oppgir at de har hatt nytte av et slikt studiefellesskap. Forskerne peker på at dette trolig har sammenheng med koronapandemiens konsekvenser for samhandling, har hatt mindre påvirkningen for kullet som studerte i 2021–22.

Om rapporten

I denne rapporten presenterer NIFU resultater fra deltakerundersøkelsen for barnehageledere. Dette er en spørreundersøkelse rettet mot styrere som tar videreutdanning i studieåret 2021–2022. Rapporten gjør rede for deltakernes opplevelser av studiet og tilretteleggingen for å studere, og hvilket læringsutbytte de sitter igjen med. Den berører dessuten hvordan deltakerne jobber med å oversette den teoretiske kunnskapen fra studiet til praksis, og hvilken kultur det er for kunnskapsdeling i barnehagen hvor de jobber. Hensikten med undersøkelsen er å bidra til videreutvikling av ordningene som er etablert for barnehagelærere og styrere. Rapporten skal gi kunnskap til tilbyderne, praksisfeltet og nasjonale myndigheter.

I årets deltakerundersøkelse ble spørringen gjennomført mot slutten av den ett og et halvt år lange utdanningen. Tidligere har spørringen blitt gjennomført i andre semestere. Spørsmålene i årets spørring er noe justert og flere spørsmål er tilsvarende som spørsmål for skoleledere som deltar på rektorutdanningen. Dette gjør det mulig å se på noen sammenlikninger mellom barnehage- og skoleledere som har deltatt på lederutdanningene.

Undersøkelsen gikk ut til 342 barnehageledere som har deltatt på videreutdanning. Svarprosenten er på 55,6 prosent.